





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET EMİN EKMEN'E AİT 7/41977 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak, çiftçilere bitkisel üretim desteklemeleri verilmektedir.

Ülkemiz genelinde bitkisel üretim destekleri kapsamında son 5 yılda (2021-2025) üreticilere 186 milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde 05.04.2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7442 sayılı Kanun ile değişikliğe gidilmiştir. Yapılan değişikliğe istinaden üretimin planlamasına yönelik usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan düzenlenen "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" 14.09.2023 tarihinde yayımlanmıştır. Yapılan düzenleme ile su kaynaklarının verimli ve etkin kullanılması, suyun gelecek nesillere aktarılması amacıyla Bakanlığımızca suyu merkeze alan, doğal kaynakların korunduğu bir üretim gerçekleştirilebilmesi için, ürünlerin tarım havzaları veya işletme bazında nerede, ne kadar üretileceğine dair tarımsal üretim planlaması ve planlama ile ilişkilendirilmiş yeni tarımsal destek modeli hayata geçirilmiştir.

Bu kapsamda ülke genelinde 13 ürün (buğday, arpa, dane mısır, mercimek, nohut, kuru fasulye, aspir, kanola, kütlü pamuk, soya, yağlık ayçiçeği, patates, kuru soğan) ve yem bitkileri ürün grubu planlama kapsamına alınmıştır.

"2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" ile tarımsal üretim planlaması ile ilişkilendirilmiş temel girdi (mazot ve gübre) maliyetlerini esas alan sade, etkin ve yönlendirici yeni tarımsal destekleme modeli hayata geçirilmiştir. Yapılan düzenleme ile ilk defa bitkisel üretim destekleri üç yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmaktadır. Bitkisel üretimde 2026 üretim yılı desteklemeleri 14.09.2025 tarihinde yine üretim sezonundan önce açıklanmıştır.

Yeni destekleme modelinde bitkisel üretim desteklemeleri; temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme desteği olmak üzere üç ana başlıkta toplanmıştır. Temel destek ile ÇKS'ye kayıtlı üreticilerin, yetiştiriciliğini yaptığı tüm ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanmaktadır. Yetiştirilen ürünler planlama kapsamında ise üreticilere temel destekle birlikte verilecek ilave planlama desteği ile mazot maliyetinin %100'ü ve gübre maliyetinin %50'sinin karşılanması hedeflenmiştir.

Yeraltı sularının yetersiz seviyede bulunduğu ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça tespit edildiği 11 ilin 52 ilçesinde bulunan sulu tarım arazilerinde, ilgili üretim yılında planlama kapsamında yer alan ve az su tüketen mercimek, nohut, fiğ, yem bezelyesi, aspir, buğday, arpa ve yağlık ayçiçeği üreten çiftçilerimize ilave su kısıtı desteği verilmektedir. Üretim planlaması kapsamında, temel ve planlı üretim desteğine ilave olarak ödenen su kısıtı desteği ile mazot ve gübre maliyetinin %100'ü desteklenmektedir.

Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenmektedir.

Bununla birlikte Üretimi Geliştirme Desteği kapsamında, verim ve kaliteyi artırmak amacıyla sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları ve katı organik-organomineral gübre destekleri ilave olarak verilmeye devam edilecektir.



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2026 üretim yılından itibaren örtüaltı/kapalı ortamda üretim yapan genç ve kadın üreticilere, kapalı ortam bitkisel üretim alanı üzerinden 3 katsayısı ile ilave temel destek ödemesi gerçekleştirilecektir.

İsrail, Amerika Birleşik Devletleri ve İran savaşının başlaması nedeniyle gübre firmalarının gübre hammadde tedariklerini yapmalarını sağlayacak çalışmalar Bakanlığımızca ilk andan itibaren sektörle koordineli bir şekilde yürütülmüştür. Gübre firmalarının tarımsal üretimde ve sanayide kullanılacak gübre ve gübre hammadde stokları, üreticilerimizin bu mevsim itibarıyla ihtiyaç duyacağı seviyeye ulaştırılmıştır.

Güzlük ekilişler için üst gübre, yazlık ekilişler için ise taban gübresinin yoğun olarak kullanıldığı ilkbahar dönemi içerisinde gübre fiyat artışlarının kontrol edilmesi amacıyla alınan tedbirler aşağıda sıralanmaktadır;

- İlk etapta alternatif ülkelerden uygun fiyata üre gübresi temininde %6,5 olan gümrük vergisi kaldırılmıştır.
- Amonyum sülfat, kalsiyum amonyum nitrat, amonyum nitrat, diamonyum fosfat (DAP), 20.20.0 kompoze gübresi ve diğer kompoze gübrelerde %6,5 olan gümrük vergisi de tüm ülkeler için kaldırılmıştır.
- Gübre üretiminde hammadde olarak kullanılan kükürt ihracatına kısıtlama getirilmiştir.
- Ülkemizin ihracat kapasitesine sahip olduğu amonyum nitrat, kalsiyum amonyum nitrat ve amonyum sülfat gübrelerinin yanında antrepolarda bulunan üre gübresinin ihracatı durdurularak bu ürünlerin yurt içinde kullanılması için tedbirler alınmıştır.
- Yüksek patlayıcı özelliği nedeniyle terör eylemlerinde el yapımı bomba yapımında kullanılma riski taşıdığından 2016 yılından itibaren kullanımı yasaklanan amonyum nitrat gübresinin tarımda kullanılmasına izin verilmiştir.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından akaryakıt fiyatlarındaki küresel dalgalanmaların üretici maliyetlerine yansımaları azaltmak amacıyla Eşel Mobil Sistemi kapsamında ÖTV düzenlemeleri uygulanmaktadır.

Bitki koruma ürünlerinin satış fiyatları ruhsat sahibi firmalar tarafından serbest piyasa koşulları çerçevesinde belirlenmektedir. Bu bağlamda piyasaya arz edilen bitki koruma ürünlerinin ambalajları üzerinde satış fiyatının belirtilmesi ve belirtilen fiyatın üzerinde satış yapılmaması gerekmektedir. Yapılan denetimlerde ürünlerin etiketlerinde belirtilen fiyatın üzerinde satış yapıldığının tespit edilmesi halinde ilgili mevzuat kapsamında işlem tesis edilmektedir.